

Utvandrerjubileet i 2025

Det er i 2025 200 år siden den første organiserte direkte gruppemigrasjonen fra Norge til USA fant sted. I 1825 seilte sluppen «Restauration» fra Stavanger havn til New York med 52 emigranter ombord. De representerer den første organiserte, direkte utvandringen til Nord-Amerika i nyere tid. Siden den tid har ca. en million utvandrere fulgt etter, de fleste til USA, men mange også til Canada, Sør-Amerika, Australia og en rekke andre destinasjoner.

I nyere tid er Norge gått over fra å være et utvandrerland til å bli et innvandrerland, mens migrasjon som tema er fraværende fra det offentlige rom. I 2025 avholdes en bred utvandrermarkering med tre sentrale formål: 1) å belyse norsk utvandringshistorie med nye perspektiver 2) i lys av vår kunnskap om norsk utvandring og integrering i mottakerland forstå mer av prosessene knyttet til dagens innvandring og integrering og 3) bygge tettere bånd mellom dagens nordmenn i utlandet og Norge. Avsender- og mottakersamfunn har utøvet en gjensidig påvirkning på hverandre gjennom migrasjon, og det norske samfunnet er blitt sterkt preget av både utvandring, hjemvandring og innvandring.

Gjennom å reflektere over vår egen historie kan vi bedre forstå dagens migrasjon og bidra til økt toleranse, integrering og fellesskap i det norske samfunnet. Markeringen er en anledning til å knytte tettere bånd mellom utenlandsnordmenn og Norge og anerkjenne denne gruppen som en ressurs som kan bidra med kultur- og språkkompetanse, regional tilstedeværelse og omfattende nettverk, både fra sine nye hjemland og ved retur til Norge.

En styringsgruppe for den nasjonale utvandrermarkeringen leder arbeidet med å forberede og gjennomføre den nasjonale 200-års markeringen for norsk utvandring i 2025. De skal stimulere til en bredde av aktiviteter i lokale, regionale og nasjonale komitéer, organisasjoner og institusjoner og bidra til at historier tilknyttet temaområdene i 2025-markeringen kommer fram. Styringsgruppa skal invitere inn relevante samarbeidspartnere som kan bidra med ulike former for formidling, forskning og prosjekter. En nasjonal jubileumskomiteé for 200-årsmarkeringen bestående av frivillige organisasjoner og lokale, regionale og nasjonale institusjoner samarbeider om å arrangere lokale, regionale og nasjonale aktiviteter med migrasjon som hovedtema gjennom hele året 2025.

T.v.: Restauration forlater Stavanger. Maleri av Ben Blessum. T.h. Norsk-amerikansk nybyggerfamilie i Midt-Vesten.

T.v.: Fra Kathryn, Nord-Dakota ca. 1910. T.h.: Innvandrere og utvandrere. Alle foto: Norsk utvandrer museum